

และเอกชนทั่วประเทศ และผลิตภัณฑ์ทุกอย่างก็มีการขายในราคาที่เหมาะสมและภายหลังสถานการณ์โควิดเริ่มคลี่คลายลง กรมสรรพสามิตกลับมีการเรียกเก็บภาษีย้อนหลัง โดยที่ผลประกอบการขององค์การสุรามียอดจำหน่ายลดลงกว่าครึ่ง มีการขาดทุนตั้งแต่เดือนแรกของปีงบประมาณ ๒๕๖๖ จากเดิมที่เคยเป็นหน่วยงานผูกขาดและทำกำไรมาโดยตลอด โดยสาเหตุที่รายได้ลดลงเนื่องจากลูกค้าที่เคยซื้อสุราสามทับจากองค์การสุราเปลี่ยนไปซื้อสุราสามทับจากเอกชนที่จำหน่ายในรูปแบบวัตถุดิบอาหารแทน ซึ่งตลาดนี้เป็นตลาดใหญ่และวัตถุดิบเหล่านี้ถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมอาหารเป็นตัวละลายในหลากหลายอุตสาหกรรมลักษณะที่เกิดขึ้นดังกล่าวทำให้กรมสรรพสามิตถูกมองว่ามีการเอื้อประโยชน์ให้เอกชนผลิตแอลกอฮอล์บริสุทธิ์แข่งกับองค์การสุราพร้อมทั้งได้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์ ส่งผลให้รัฐสูญเสียรายได้ปีละมากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท และถึงแม้แอลกอฮอล์บริสุทธิ์มากกว่า ๘๐ ดีกรีขึ้นไป ที่วางขายในท้องตลาดจะใช้ชื่อว่าวัตถุดิบอาหาร แต่สูตรส่วนผลก็คือ สุราสามทับหรือแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ที่เข้าข่ายเป็นสุราตามนิยามของกรมสรรพสามิต ดังนั้น จึงจำเป็นที่ต้องเข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริงถึงการกระทำที่เกิดขึ้นว่าเป็นการกระทำที่เข้าข่ายทุจริตเชิงนโยบายที่อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้เอกชนหรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ จนส่งผลให้รัฐเกิดการสูญเสียผลประโยชน์จำนวนมหาศาลเพื่อก่อให้เกิดความชอบธรรมแก่องค์การสุราให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. จากกรณีในปัจจุบันมีการเอื้อและให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ประกอบการเฉพาะรายเพื่อสนับสนุนกิจการของผู้เสียภาษีกลุ่มหนึ่ง ด้วยการยกเว้นภาษีสำหรับการนำสุราสามทับไปใช้ในการอุตสาหกรรมผลิตวัตถุดิบอาหาร ปัจจุบันมีบริษัทเอกชนเพียงรายเดียวได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี และได้รับการยกเว้นภาษีเป็นมูลค่ามากกว่า ๒๐๐ ล้านบาทต่อปี มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบันว่าลักษณะที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นการเอื้อประโยชน์เอกชนและทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. ปัจจุบันมีสินค้าจำหน่ายในท้องตลาดจำนวนมากที่เข้าข่ายนิยามคำว่า สุรา ตามมาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นสินค้าที่ต้องเสียภาษีเพราะมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า ๐.๕ ดีกรี แต่ปัจจุบันสินค้าที่ขายในท้องตลาดมีการเลี่ยงคำว่า สุรา โดยอ้างว่าเป็นสารเคมีหรือวัตถุดิบอาหารที่รับรองความเป็น Food Grade และมีการรับรองว่าปลอดภัยสามารถดื่มกินได้ แต่สินค้าทั้งหมดนั้นไม่มีการเสียภาษี ไม่มีการควบคุมการจำหน่าย สามารถซื้อขายได้อย่างเสรี อีกทั้งปัจจุบันยังหาซื้อได้ง่ายทั่วไปทางร้านค้าออนไลน์ กระบวนการที่เกิดขึ้นล้วนเป็นเพียง

การเปลี่ยนชื่อของสินค้าที่เข้าข่ายกระบวนการเลี้ยงภาษีเงินเป็นสาเหตุทำให้รัฐเกิดการสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กรมสรรพสามิต ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางหรือรูปแบบใด โดยเฉพาะบทบาทขององค์การศุลกากรหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด
ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๖๙/ร.

ของ นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กรุงเทพมหานคร
เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ที่ถูกเอื้อประโยชน์ให้เอกชน

ข้าพเจ้า นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถามเรื่อง ปัญหาความเดือดร้อน
ขององค์การสุรากรมสรรพสามิต ที่ถูกเอื้อประโยชน์ให้เอกชน ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง
ที่ได้รับรายงานจากกระทรวงการคลัง ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

รัฐบาลโดยกระทรวงการคลัง ขอเรียนว่า

๑. กฎกระทรวงกำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้สุรามีอัตราภาษีที่ ๑๓.๐๒ (๒) (ข) ๑) ก) สำหรับชนิดสุรามีอัตรา
ที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรม หรือการแพทย์ หรือเภสัชกรรม หรือวิทยาศาสตร์ โดยต้องปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด มีอัตราภาษีตามมูลค่าร้อยละ ๐
และตามปริมาณลิตรละ ๐ บาท ต่อลิตรแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นการให้สิทธิประโยชน์
ทางภาษีสรรพสามิตที่มีมาตั้งแต่พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๔๓

๒. การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับสุรามีอัตราที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรมจะมีการกำหนด
อุตสาหกรรมเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่ใช้สุรามีอัตราเป็นวัตถุดิบให้มีภาระทางภาษีสรรพสามิต
ซึ่งก่อนการออกประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอใช้สิทธิเสียภาษี
ในอัตราศูนย์สำหรับสุรามีอัตราที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
มีปัญหาการลักลอบใช้แอลกอฮอล์แปลงสภาพบางสูตรมาทำสุราเถื่อน จึงต้องหามาตรการควบคุม
รวมถึงเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติม จึงมีการออกประกาศกรมสรรพสามิตฉบับดังกล่าว
โดยได้ยกเลิกประกาศฉบับเดิมที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และเพิ่มอุตสาหกรรม
วัตถุดิบอาหารและอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องได้รับ
ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบจดทะเบียนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อให้มีกฎหมาย
ของหน่วยงานอื่นมาช่วยควบคุมดูแลไม่ให้เกิดการลักลอบนำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
ซึ่งต่อมารวมสรรพสามิตก็ได้ยกเลิกแอลกอฮอล์แปลงสภาพสูตรที่มีการลักลอบนำไปใช้ทำสุราเถื่อน
คงเหลือแต่สูตรที่ไม่สามารถลักลอบนำไปใช้ทำสุราเถื่อนได้ ทั้งนี้ กรมสรรพสามิตได้ออกประกาศกรมสรรพสามิต
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์สำหรับสุรามีอัตราที่นำไปใช้
ในการอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ใช้บังคับเป็นการทั่วไป
เพื่อกำหนดให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้นำเข้าหรือผู้ซื้อสุรามีอัตราจากองค์การสุรา กรมสรรพสามิต
สามารถนำสุรามีอัตราไปใช้ในการอุตสาหกรรมตามที่กำหนดทั้ง ๙ อุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมผลิต
ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดหรือฆ่าเชื้อโรค อุตสาหกรรมผลิตเครื่องสำอางตามกฎหมายว่าด้วย

เครื่องสำอาง อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามกฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เวชภัณฑ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศ ซึ่งประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์สำหรับสุราสามทับที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว มีลักษณะเป็นกฎที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด หรือบุคคลใด เป็นการเฉพาะ โดยบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐ ผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้นำเข้า หรือผู้ซื้อสุราสามทับจากองค์การสุรา กรมสรรพสามิตรายใดจะได้รับอนุญาตให้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์ ก็ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามที่ประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์สำหรับสุราสามทับที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดไว้ทั้งสิ้น และหากบุคคลใดไม่ปฏิบัติตามก็ต้องเสียภาษีสรรพสามิตตามที่กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตกำหนดจึงไม่ได้เป็นการเอื้อประโยชน์เอกชนรายใดรายหนึ่งแต่อย่างใด

๓. ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการขอใช้สิทธิอัตราศูนย์ตามประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์สำหรับสุราสามทับที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ในส่วนของวัตถุดิบอาหาร เฉลี่ยประมาณปีละ ๘.๔ ล้านลิตร คิดเป็นภาษีประมาณปีละ ๕๐ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม นอกจากอุตสาหกรรมวัตถุดิบอาหาร ก็ยังมีอุตสาหกรรมอื่น ๆ อีก เช่น อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เป็นต้น การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีดังกล่าวเป็นการช่วยส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ซึ่งจะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรของไทย ทั้งนี้ กรณีที่แจ้งว่า มีการได้รับการยกเว้นภาษีเป็นมูลค่ามากกว่า ๒๐๐ ล้านบาทต่อปี มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น ยังเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน เนื่องจากตามประกาศกรมสรรพสามิตฉบับนี้ การขอใช้สิทธิอัตราศูนย์ จะมีการกำหนดปริมาณที่ขออนุญาตไว้ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตจะต้องผลิตไม่เกินปริมาณที่ได้รับอนุญาตดังกล่าว โดยที่ผ่านมามีการอนุญาตสูงสุดที่ประมาณ ๔๐ ล้านลิตร แต่มีการใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์ ตามประกาศดังกล่าวจริงประมาณ ๑๔ ล้านลิตร ซึ่งยังไม่มีกรณีสูญเสียรายได้ภาษีถึง ๒๐๐ ล้านบาทต่อปี แต่อย่างใด ประกอบกับความในข้อ ๙ ของประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์สำหรับสุราสามทับที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ใช้สุราสามทับในการอุตสาหกรรมประสงค์ จะขอใช้สุราสามทับในปีถัดไป ให้ยื่นขออนุญาตก่อนวันสิ้นปีปฏิทินของปีที่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้ หากจำนวนสุราสามทับที่จะขออนุญาตใช้มีปริมาณสูงกว่าปีที่ใช้ในปัจจุบัน ให้แนบรายละเอียดของการใช้ พร้อมสถิติการใช้ในแต่ละเดือนของปีปัจจุบัน เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ซึ่งปัจจุบันกรมสรรพสามิต ได้มีแนวปฏิบัติกรณีการอนุญาตให้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์สำหรับสุราสามทับที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรม ตามประกาศกรมสรรพสามิตฉบับดังกล่าว โดยให้พิจารณาอนุญาตในปริมาณที่เหมาะสม

คำตอบข้อที่ ๒

รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังขอเรียนว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุเจือปนอาหารแล้ว สรุปได้ว่า การที่ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์สำหรับสุราสามทับที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรมผลิตวัตถุเจือปนอาหาร ต้องทำการแปรสภาพให้อยู่ในรูปแบบวัตถุเจือปนอาหารตามที่ได้รับอนุญาตตรงตามสูตรของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาก่อนนำออกจากโรงอุตสาหกรรมสุราในขั้นตอนสุดท้าย และวัตถุเจือปนอาหารดังกล่าวถือว่ามิได้เป็นสินค้าในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตท้ายพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมิได้อยู่ในการควบคุมของกรมสรรพสามิต อย่างไรก็ตาม หากพบว่าผลิตภัณฑ์ใดเป็นสุราก็ยังคงเป็นสินค้าที่อยู่ในกำกับดูแลของกรมสรรพสามิตตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐

อย่างไรก็ตาม ประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์สำหรับสุราสามทับที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดกลไกในการกำกับดูแลสำหรับผู้ได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์สำหรับสุราสามทับที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรม โดยกำหนดให้สุราสามทับที่ใช้ในการอุตสาหกรรมวัตถุเจือปนอาหารจะต้องได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนหรือได้รับจัดแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และการผลิตวัตถุเจือปนอาหารจะต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง วิธีการผลิต และต้องดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ไม่ขายหรือจำหน่ายสุราสามทับให้แก่บุคคลอื่น
- (๒) ใช้สุราสามทับเฉพาะในการอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น
- (๓) ใช้สุราสามทับ ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพสามิต
- (๔) นำสุราสามทับไปเก็บรักษาไว้โดยแยกเป็นสัดส่วน ถูกต้องตรงตามจำนวนที่ได้รับอนุญาตหรือตรงตามใบอนุญาตขนสุราซึ่งเจ้าพนักงานสรรพสามิตออกให้ หรือตรงตามใบขนสินค้าขาเข้า ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรแล้วแต่กรณี ในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตไว้
- (๕) ควบคุมดูแลและรับผิดชอบในการกระทำของลูกจ้างหรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้สุราสามทับตามที่ได้รับอนุญาต
- (๖) จัดทำบัญชีประจำวันแสดงการรับ-จ่าย และคงเหลือสุราสามทับ
- (๗) ยินยอมให้เจ้าพนักงานสรรพสามิตเข้าไปทำการตรวจสอบสุราสามทับ รวมถึงการใช้สุราสามทับได้ตลอดเวลา

ทั้งนี้ หากพบว่าผู้ได้รับสิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์ไม่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่ประกาศฯ กำหนด หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่ามีกรหลีกเลี่ยงการเสียภาษีกระทรวงการคลังโดยกรมสรรพสามิตจะดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตอย่างเคร่งครัดต่อไป